

naléháním, vyzýváním, přemlouváním a vyhrůžkou, že sobě a dětem udělá smrt, pohnula (navedla) Františka T-a k tomu, by spáchal vraždu na jejím manželci, tudíž ho dle mluvy zákona k ní zjednala. Nalézací soud použil proto na jednání stěžovatelčino správně ustanovení § 136 tr. zák. a odsoudil ji právem k trestu tam vyslovenému. Za tohoto stavu věci nemůže přicházeti v úvahu ustanovení § 9 tr. zák., ježto svádění obžalované nezůstalo bez výsledku.

Čís. 518.

Prudké hnutí mysli, vytrysknuvší z obyčejného citu lidského, není důvodem, vylučujícím trestnost.

(Rozh. ze dne 23. července 1921, Kr I 647/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Hoře Kutné ze dne 19. května 1921, jímž stěžovatel uznán byl vinným zločinem úkladné, loupežné vraždy dle §§ 134 a 135 čís. 1 a 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Prisvědčiti jest zmateční stížnosti, že by bylo bývalo povinností soudu dáti porotcům z moci úřední dodatkovou otázku ve směru pomatení smyslů — důvod zlý úmysl vylučující dle § 2 lit. c) tr. zák. — kdyby tu byly bývaly podmínky § 319 tr. ř., že totiž tvrzen byl stav trestnost vylučující, porušení této povinnosti pak by opodstatňovalo zmatečnost dle §u 344 č. 6 tr. ř. A byť se i stížnost tohoto zmatku ciferně nedovolávala, vychází přece z jejích vývodů, že vlastně zamýšlí tento zmatek uplatniti. Než ve směru tom nelze označiti stížnost za odůvodněnou. Zmateční stížnost sama opírá svůj názor o povinnosti soudu ku položení zmíněné otázky dodatkové o hájení se stěžovatelovo, že došlo mezi ním a Antonínem Z. k prudké hádce, za níž padaly četné urážky a nadávky; tyto nadávky že se ještě stupňovaly, když obžalovaný šel na vyzvání Antonína Z. s tímto do sklepa, aby se tento přesvědčil o tom, zda tam mají P-ovi nějaké maso; rozlícen těmi nadávkami, že uchopil obžalovaný na straně ležící sekeru a udeřil jí Antonína Z. tak, že klesl do kouta sklepu, k čemuž stěžovatel při hlavním přelíčení ještě dodal, že rozčilení jeho bylo tak velké, že si připadal jako zvíře. (Protokol zní: »Sekyrkou mi předloženou udeřil jsem Z-a do hlavy; zda čepelem či ostřím, již nevím, byl jsem tehdy úplným zvířetem«.) Platný trestní zákon uvádí v § 46 lit. d) »prudké hnutí mysli«, dal-li se jím pohnouti pachatel k zločinu, jako okolnost polehčující, vzniklo-li z obyčejného citu lidského. Budiž ponecháno stranou, zda hnutí mysli čistě fyziologické, nespočívající na podkladu pathologickém, vůbec může míti za účinek pomatení smyslů toho stupně, jaký předpokládá § 2 lit. c) tr. zák., aby totiž zbavilo pachatele vůbec vědomí jeho činu. Zákon sám dodatkem »vzniklo-li z obyčejného citu lidského« dává na jevo, že jen tehda neshledává v prudkém hnutí mysli něco jiného, než pouhou

okolnost polehčující, jestliže nevzniklo »z obyčejného citu lidského«, nýbrž jde-li o afekt chorobný, nebo snad stupňovaný vlivem zevnějším, na př. nemírným požitím alkoholu. V tomto případě dovolával se obžalovaný ve svém zodpovídání toliko rozčilení vzniklého vztekem po předchozí hádce. Dodatek, že byl obžalovaný tehdy úplným zvířetem, naznačuje jen, že rozčilení dostoupilo dle jeho tvrzení stupně tak vysokého, že veškerý cit lidský v něm překonalo. Že by však obžalovaný nebyl býval sobě vědom svého jednání, toho při svém výsledku vůbec netvrdil, ba vyvrací to přímo tím, že dosti přesně líčí jednotlivosti provedení svého vražedného útoku na Antonína Z. Tomuto zodpovídání stěžovatelovu zajisté úplně dle zákona vyhověl soud porotní tím, že z moci úřední položil porotcům eventuelní otázku na zločin zabití, máje patrně na mysli, že snad člověk u vysoké míře rozčilení neuvědomuje sobě jasně, zda jde právě o to, aby odpůrce svého usmrtil. Než ku zodpovězení této otázky porotci vůbec nedošlo, poněvadž tito zodpověděli již kladně otázku na vraždu. Skutkový stav, který by opodstatňoval stav bezvědomí ve smyslu § 2 lit. c) tr. zák., přičetnost vylučujícího, nebyl ani stěžovatelem samým ani kýmkoli jiným za porotního přelíčení tvrzen, ba ani napověděn. Soud porotní nebyl proto povinen podle § 319 tr. ř., aby dal porotcům otázku dodatkovou ve směru § 2 lit. c) tr. zák. a nepoložením této otázky nemohl tudíž též porušiti předpis zmíněného paragrafu, jak předpokládal by v tomto případě zmatek dle § 344 čís. 6 tr. ř. Lze naopak tvrditi, že by soud byl pochybil a vedl porotce přímo na dráhu pochybnou, kdyby jim byl dal otázku, nemající ve výsledcích porotního přelíčení zákonitého podkladu. Ostatně dali porotci kladným zodpověděním otázek na úkladnost vraždy a loupežnou její povahu zcela zřejmě projev svému přesvědčení, že vražda obžalovaným byla předem nastrojena a promyšlena. Zmateční stížnost bylo proto jako bezdůvodnou zavrhnutí.

Čís. 519.

Není škodou na majetku (§ 197 tr. zák.), měl-li býti ten, kdo byl uveden v omyl, zkrácen pouze o neoprávněný zisk.

(Rozh. ze dne 26. července 1921, Kr II 180/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Novém Jičíně ze dne 29. ledna 1921, kterýmž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 200, 201 a) tr. zák., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Skutková podstata podvodu ve smyslu § 197 tr. zák. vyhledává zlý úmysl pachatelův, směřující k tomu, by stát, obec nebo jiná osoba utrpěla škodu na svém majetku neb na jiných právech. Pojmu škody na majetku nutno rozuměti ve smyslu hospodářském. Ve smyslu tom však o škodě